

og omtale deres hele Gudsdyrkelse, uden at der vilde blive Noget, om hvilket man nødvendigst maatte udtrykke sig spottende; er det nu saa, da skulde jeg ogsaa mene, at der ikke er den allermindeste Grund til at gaae ind paa det nu fremsatte Ændringsforslag, men at der er al mulig Grund til at blive ved det, som sidste Gang blev vedtaget, og fremfor Alt maa jeg dog erindre om, at, naar vi forandre „anerkjendt“ til „bestaaende“, da udsatte vi os for, at der kunde blive de allerlatterligste Religions-samfund i Landet, som det skulde være en Forbrydelse at spotte med.

Minister Clausen: Jeg troer, efter hvad der allerede her er blevet anført, ikke at behøve at forklare mig over hvad der har bestemt mig til i det Hele at slutte mig til de ærede Herrer, der have stillet den Række af Ændringsforslag, som her foreligge. Jeg har imidlertid udtrykkelig erklæret for de Herrer, at denne min Tilslutning ikke gjaldt nærværende § 8, og denne Erklæring finder jeg mig opfordret til ogsaa her at gjentage. Vistnok troer jeg — og dette tillader jeg mig at udhæve, i Modsætning til hvad der er yttret af den ærede Rigsdagsmand for Præsto (Grundtvig), at denne Paragraph, ved den i samme foreslaaede Forandring, har modtaget en væsentlig Forbedring, idet den nemlig derved har faaet et bestemt Indhold, en bestemt Gjenstand, og saaledes en practisk Anvendelighed, medens jeg tilstaaer, at jeg ikke veed, hvorledes Paragraphen efter dens tidligere Affatning lettelig nogenstunde skulde være bleven bragt til Anvendelse, da selv den groveste Bespottelse af et Religions-samfunds Troeslærdomme eller Skikke, uden stor Kunst vilde kunne anlægges saaledes, at der, ikke aldeles uden Jøie, kunde paa-staaes, at det dog ikke egentlig var Religions-samfundet, som rammedes af denne Spot. Men uagtet det, der saaledes er vundet, kan jeg dog ikke finde denne Paragraph tilfredsstillende. Grunden dertil indeholdes i hvad jeg allerede tidligere derom har til-ladt mig at yttre, og jeg kan derfor, næst at henholde mig dertil, nu indskrænke mig til en ganske kort Udtalelse. Det hører ganske sikkert til den Frihed, som er tilsagt ved Grundloven, at der med Hensyn til Troeslærdomme

og Gudsdyrkelse maa finde en fri Undersøgelse, Prøvelse og Drøftelse Sted, uden Hensyn til Undersøgelsens Retning og Resultat, altsaa uden Hensyn til, om den gaar ud paa Bekræftelse eller paa Benægtelse, paa Angreb eller paa Forsvar, paa Dphøielse eller paa Nedsættelse; men paa den anden Side maa vistnok det Hellige, det, som er Gjenstand for Menneskets Tro og Ærefrygt, have Ret til at fordrø, at det skal behandles saaledes, at ikke det paa-gjældende Religions-samfund derved forarges og finder sin religiøse Følelse oprørt. Dette gjælder om den frivole Spot, men det gjælder ikke mindre om den plumpe, den popelagtige Haan og Udskjelden. At træde paa Korset vil man ikke kunne sige er at drive Spot med Korset, men det er at haane det. — Naar jeg nu betænker, at i det ældre Lovsprog, som ogsaa var bibeholdt i det af Regjeringen fremlagte Udkast, brugtes Ordet „forhaane“, og at dette Udtryk nu er ombyttet med det meget mere indskrænkende „drive Spot med“, da kan jeg ikke tilbageholde den Frygt, at Domstolene netop ved denne Forandring kunne finde tilkjendegivet, at alene den Dyring, som gaar ud paa at drive Spot med, paa at latterlig-gjøre det Hellige, skulde være strafværdig; men da jeg mener, at en Dm-talelse af det Hellige kan være ligesaa stammelig, ligesaa forargelig og fuldkommen ligesaa strafværdig, fordi den ikke falder ind under Begrebet „at drive Spot med“, saa kan jeg ikke finde denne Affattelse tilfredsstillende. Det har imidlertid ikke lykkes mig at faae denne min Anskuelse gjort gjældende i den snevrere Kreds, hvori Lovforslaget har været discuteret, og jeg har derfor ikke anseet det tjenligt for Sagen at stille noget Forslag i denne Retning; ligesom jeg imidlertid stemte imod Paragraphen i dens tidligere Affattelsesform, saaledes kan jeg heller ikke stemme for den i dens nuværende Form.

Cultusministeren: Denne Paragraph er atter bleven angreben fra to Sider, idet den deels er fundet for stærk og indholdsrig, deels findes ikke at være tilstrækkelig. Jeg finder mig derved opfordret til at sige et Par Ord til Forsvar for Paragraphen, ligesom ved den anden Behandling. De Herrer, som have